No. 115. DONDERDAG 24 SEPTEMBER. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent, behalve 35 cent zegelregt.

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie Drenthe maakt bekend, dat wegens uit te voeren werken aan de brug, liggende over het Oude Diep, tusschen Echten en de Hoogeveensche Vaart, in den weg van Hoogeveen naar Meppel, de passage met rijtuigen of vee over die brug, van en met den 30sten September tot en met den 3e October aanstaande, zal gestremd zijn; zullende echter gedurende die dagen gelegenheid bestaan voor voetgangers den stroom aldaar te passeren.

Assen, den 22 September 1857.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

24 Sept.

Uit **Britsch-Indie** deelen de Engelsche bladen thans, op gezag van een Indisch blad, de volgende tijdingen mede:

„Het berigt der overwinningen door Generaal *Havelock* op de insurgenten behaald, wordt bevestigd; den 19 Julij leverde hij twee bloedige veldslagen te Oonac en Bissaruthgunj; den 30sten en 31sten zond hij zijne zieken en gewonden naar Cawnpore terug en ontving daarvoor in de plaats talrijker versterkingen.

„Den 1sten Augustus hervatte hij zijn marsch naar Lucknow en hij vertrouwde in staat te zijn die plaats den 8sten te bereiken. In de laatste ontmoeting bleek uit het vuren van den vijand, dat zijne ammunitie ten einde raakte.

„Onze strijdmagt hield zich voor Delhi staande; zoo de stad bij het afzenden der laatste berigten nog niet genomen was, zoo is het eveneens een feit, dat de vijand met zwaar verlies in al zijne aanvallen was teruggeslagen. Vele van die aanvallen waren ernstig en duurden soms tien a twaalf uren. De strijdmagt bevond zich onder bevel van den brigade-generaal *Wilson*, een officier van veel naam, daar zijne beide voorgangers, de Generaals *Barnard* en *Reed*, binnen weinige dagen na elkander aan de cholera waren bezweken.

„De wijsheid van den maatregel om alle in Oude aangeworven regementen te ontwapenen, was bewezen door den stand van zaken in den Punjaub. De stations waar deze maatregel was uitgevoerd, waren volmaakt rustig gebleven, terwijl op die, waar dit verzuimd was, tooneelen van oproer voorvielen. Het 55ste regement infanterie te Jhelum, het 46ste en 91ste te Sealkote waren allen aan het muiten geslagen. De twee laatsten werden hevig vervolgd door den Generaal *Nicholson*, die hen reeds eene tuchtiging had doen ondergaan, toen zij beproefden te Chenab te passeren.

„De Sikhs blijven getrouw. Verscheidene duizende hunner zullen worden gewapend en geoefend.

„Agra bevindt zich nog steeds in de handen van den vijand; het fort is in ons bezit, en daar het door Europesche troepen bezet en goed geapproviandeerd is, koestert men geene vrees, dat zij het niet zullen uithouden. Het staat echter geisoleerd, afgezonderd van gemeenschap met de overige deelen van Indie; de omliggende districten worden door de insurgenten bezet, die het land schijnen te beschouwen als voor de Engelschen verloren. Te Berhampore is als voorzorgsmaatregel een inlandsch regement ontwapend.

„Te Calcutta was het Mahomedaansche feest van de Bukreed, waarvoor men veel vrees koesterde, rustig voorbijgegaan.

„Nadat het bovenstaande ter neder geschreven is, komt via Bombay de *Mofussilite* van den 15den aan welk blad thans binnen het fort Agra wordt uitgegeven. Daarin vindt men het berigt van het treffen met een korps rebellen van Nusseerabad en Neemuch, hetwelk daarmede eindigde, dat de Europeanen in het fort terugtrokken. Van de 500 man, die aan dit treffen deelnamen, werden 141 gedood en gekwetst.

„De lijfwacht van den Gouverneur-Generaal is ontwapend. Dit is geschied op het verlangen van dit korps zelf; daar het te Calcutta verdacht gehouden werd, verzocht het zelf zijne wapenen voor eenigen tijd te mogen afleggen. Het verzoek werd natuurlijk ingewilligd.”

Deze berigten, die wij hopen, dat waar mogen zijn, zijn gunstig voor de Engelschen; vooreerst zou, volgens dezelve, het beleg voor Delhi nog niet opgebroken zijn en daardoor nog geene openlijke en afdoende getuigenis van het aanvankelijk welslagen van den opstand zijn gegeven; ten anderen wordt wel bevestigd, dat generaal *Havelock* zijne zieken, die er vele onder zijn leger schijnen te wezen, naar Cawnpore terugzond, maar tevens, dat hij versterking ontving, en, na een kort oponthoud, den 1sten Aug. zijn togt naar Lucknow weder aanving; ten anderen zou er, volgens die berigten, weinig vrees bestaan, dat de Engelschen in het fort van Agra het zouden kunnen uithouden, tot dat er versterking kwam.

Wij mogen onze lezers echter niet verzwijgen, dat de berigten, over Triëst ontvangen, veel minder gunstig zijn, en verzekeren, dat *Havelock* wel degelijk op Cawnpore heeft moeten retireren, zonder den togt naar Lucknow te kunnen hervatten.

Het Britsche leger voor Delhi, zoo het een leger mag heeten, bestond, volgens de laatste tijdingen, uit 4780 man, 2830 Europeanen en 1950 inlanders. En dit legertje belegert eene sterke en groote vesting met 100,000 inwoners en eene bezetting van ten minste 20,000 man, goed van ammunitie en kanonnen voorzien! Daarbij komt, dat de cholera hevig in het Engelsche kamp woedt. Waarlijk het zou niet te verwonderen zijn geweest, zoo deze handvol dapperen het beleg had opgebroken. Het schijnt echter, dat generaal *Nicholson* op het punt stond, hun versterking uit Punjaub toe te voeren; doch dat er ook dan nog aan eene bestorming van Delhi zou kunnen gedacht worden, zoo als sommige berigten verzekeren, kunnen wij bezwaarlijk gelooven.

Nena Sahib, de gewaande zelfmoordenaar, voelt zich niet sterk genoeg, om aan de Engelschen in het open veld het hoofd te bieden, hij loopt daarom het land af, wijkt overal voor zijne tegenstanders en noopt deze hem te volgen; hij hoopt hen daardoor af te matten en met te meer zekerheid aan de cholera prijs te geven.

Dit is waarlijk zoo gek niet van *Nena Sahib*: hij schijnt de geschiedenis van *Napoleons* veldtogt in Rusland in 1812 gelezen te hebben; wat toen de koude en de honger deden, wil hij nu door de warmte en de cholera te weeg brengen.

Volgens een door de *Indépendance Belge* medegedeelden brief uit Calcutta, zijn in den Punjaub, welk gebied tot dus verre zich zeer rustig gedragen en zelfs veel bewijzen van sympathie voor de Engelschen aan den dag gelegd had, niet minder dan 13 regementen ontwapend, hetgeen zonder eenigen tegenstand heeft plaats gehad. Een ander regement, op 't welk men dien maatregel insgelijks wilde toepassen, heeft echter een wanhopigen tegenstand geboden, waarvan het gevolg was, dat het grootste gedeelte der manschappen daarbij omgekomen is. Eenige andere regementen van den Punjaub hebben hunne gelederen uit eigen beweging verlaten en zich door het geheele land verspreid.

Lord *Elgin* is waarlijk in hoogsteigener persoon te Calcutta aangekomen met 1700 man troepen, die naar China bestemd waren, en niet, zoo als velen, en wij met hen, vermoedden het schip van dien naam.

Men gelooft, dat hij uit eigen beweging en dus op eigen verantwoordelijkheid China, het eigenlijke oord zijner zending, verlaten en zich naar Calcutta begeven heeft. In dit geval kan er geene sprake zijn van geheime instructiën, evenmin als van de vervanging van lord *Canning*, als gouverneur-generaal, door hem. Lord *Elgin* zal gedacht hebben dat, daar een groot deel der voor China bestemde troepen, thans Indie tot bestemmingsoord ontvangen heeft, en hij dus voor zijne onderhandelingen in China niet voldoende door troepen geruggesteund wordt, het ook beter voor hem is zich van China te verwijderen en zijne diensten te Calcutta aan te bieden, waar zijn groot gezag als staatsman wel van invloed zal zijn. Zijne zending kan men dus vooreerst als ter zijde gesteld beschouwen.

In Engeland hebben ongerustheid en angst de vroegere gerustheid ten aanzien van den afloop van den Indischen opstand vervangen; met ongeduld worden nadere en meer zekere tijdingen te gemoet gezien, te meer daar het schijnt, dat de eigenlijke bevolking, gelijk wij vermoedden, zich meer en meer voor de opstandelingen verklaart, hoe meer de opstand aanvankelijk gelukt.

Men meldt intusschen, dat van Woolwich geschut in massa wordt vervoerd, en dat per overlandmail kleine detachementen van 2 à 300 man naar Indie zullen worden overgezonden; als men tot zoo geringe en tevens zoo kostbare middelen de toevlugt neemt, dan kan men den toestand niet te goed aanzien!

Velen in Nederland, als wij ons niet geheel vergissen, zien, uit haat tegen Engeland, de tegenspoeden der Engelschen in Indie met een zeker genoegen; wij gelooven, dat zij verkeerd doen, en het belang van Nederland allezints medebrengt, dat de opstand bedwongen en wel spoedig bedwongen worde.

Engeland zou, door het verlies van Indie, een knak erlangen, die het moeijelijk zou kunnen te boven komen en die het althans van een aanzienlijk deel van den grooten invloed, dien het in Europa heeft, zou berooven. Engeland nu is de voornaamste en magtigste constitutionele en Protestantsche staat in Europa. Verminder Engelands magt en gij vermeerdert de magt van hen, die aan het volk alle invloed op de Regering willen ontzeggen, die den constitutionelen regeringsvorm met groote haat haten en het menschdom willen terugvoeren tot de tijden, toen het bon plaisir der koningen het lot der volken bepaalde, de magt van hen, die het Protestantisme gaarne van de aarde zouden zien verdwijnen en de Heilige Moederkerk of liever de Priesters weder alom zien heerschen. Zoo gij nog mogt twijfelen, waarde lezer, lees dan hetgeen de bekende dr *Louis Veuillot* in de ultramontaansche *Univers* schrijft; lees, hoe hij jubelt, dat de magt van het gevreesde Engeland kans heeft van geknikt te worden, en hoe hij eindelijk uitroept: *„Ninive zal vernietigd worden en het protestantsche Engeland komt zijn einde nabij.”*

In het algemeen dus mag geen inwoner van een constitutioneel land, mag geen Protestant, mag niemand, die vrijheid in het godsdienstige, vrijheid in het staatkundige, die verlichting en beschaving lief heeft, wenschen, dat de zon van Engelands grootheid begint te tanen of wel geheel ondergaat.

Maar Nederland heeft nog een speciaal belang bij het dempen van den Indischen opstand. Na Engeland zijn wij het, die de grootste en kostbaarste kolonien in Indie bezitten. Nog meer als de Engelschen moeten wij de millioenen inboorlingen aan ons onderworpen houden door gezag, door zedelijke kracht, steunende op een goed en regtvaardig beheer. Het moet ons streven zijn, om bij den inlander alle denkbeeld tot verzet of opstand te voorkomen, omdat wij, bij een daadwerkelijk en algemeen verzet, weinig door physieke magt zouden kunnen uitrigten. Gelukt echter de opstand in Britsch-Indie, zeer ligt zullen raddraaijers, eerzuchtigen, ontevredenen met het Nederlandsche bestuur, daarvan gebruik maken, de inlanders op Java en in onze verdere bezittingen daarop wijzen, bij hen de zucht naar onafhankelijkheid en verzet opwekken, hoewel zij anders misschien met ons bestuur niet ontevreden zijn, de een zal de andere opwinden, en bij de Oostersche hartstogtelijkheid en beweeglijkheid, zou één vonk ligt een geweldigen brand kunnen veroorzaken.

Eindelijk, zoo Engeland Britsch-Indie verloor, het zou bijna genoodzaakt zijn, in het belang van deszelfs handel en fabriekwezen, om andere kolonien te veroveren. En waarop zou het dan eerder zijne begeerige blikken slaan dan op onze kostbare bezittingen?

Hopen wij dan vurig, dat Engeland Indie moge heroveren en het gebeurde hetzelve wijs leere zijn in de toekomst.

De Keizer van **Frankrijk** zou Woensdag op reis gaan naar Stutgardt; het is thans stellig, dat de Keizerin niet medegaat.

Naar men uit goede bron verneemt, zijn door de diplomatische vertegenwoordigers van Frankrijk en Rusland uit naam hunner gouvernementen aan de regeringen der groote mogendheden van Europa, officiële mededeelingen gedaan betreffende de zamenkomst, die op 26 en 27 Sept. te Stutgardt zal plaats hebben tusschen de beide Keizers *Napoleon* en *Alexander*. Zij zijn, naar men verzekert, van de eene zoowel als van de andere zijde zoodanig uitgevallen, dat zij algemeen als bevredigend beschouwd worden; zij moeten aangaande den voortduur en de zekerheid der algemeene vredelievende omstandigheden volkomen geruststellen en elke bezorgdheid, dat op de innige verstandhouding tusschen Frankrijk en Engeland eenige de minste inbreuk zoude gemaakt worden, opheffen. Het keizerlijk bezoek te Stutgardt wordt als het ware als de sluitsteen van het groote vredeswerk, waartoe op het Parijssche congres de grondslagen waren gelegd, aangewezen; persoonlijke toenaderingen zullen den voor alle staten volstrekt noodzakelijken opbouw van den vrede voltooijen en bevestigen; en men gelooft te kunnen verwachten, dat zulke heugelijke beloften van geene zijde buiten vervulling zullen blijven.

Hoe gaarne zou men gelooven, dat de beide magtigste potentaten van Europa inderdaad bezield zijn, niet met plannen van eigene grootheid, hoewel welligt achter een mom van belangeloosheid en zucht voor het heil der menschheid verborgen, niet met voornemens, om het eene volk ten koste van het andere te verheffen en te bevoordeelen, maar met de opregte en vurige begeerte, om het ware geluk van alle volken te bevorderen; om het zwaard, die bloedige en onregtvaardige scheidsregter, in de schede te doen blijven, om overal verzoening, verbroedering en vrede te brengen. Hoe verblijdend zou dit zijn! en hoe zou men de beide mannen zegenen, die de schoonste droomen der dichters in het leven riepen. Maar ach! onze eigene ondervinding en de geschiedenis der menschheid leeren het al te sterk, dat de mensch gewoonlijk door eigenbelang, en veelal door onedel eigenbelang gedreven wordt, dan dat er geen twijfel bij ons zou ontstaan aan de groote en schoone voornemens van de beide Keizers.

In de diplomatieke kringen te Frankfort wordt verzekerd, dat op last der Deensche regeringen, hare gezanten bij de hoven van Parijs en St. Petersburg, ter zake van het geschil met Duitschland, op dezen oogenblik, eene buitengewone activiteit aan den dag leggen. Zij hebben hierbij voornamelijk tot doel te verhinderen, dat deze aangelegenheid voor den bondsdag worde gebragt, waar de beslissing natuurlijk ten nadeele van Denemarken zou moeten uitvallen. Dat de stappen, door de Deensche regering te Parijs gedaan, reeds het gehoopte gevolg hebben gehad, blijkt onder anderen uit de omstandigheid, dat Keizer *Napoleon* te Berlijn en te Weenen den wensch heeft te kennen gegeven, dat men zich daar binnen de grenzen van onderhandelingen mogt houden of met andere woorden, dat van dwangmaatregelen tegen Denemarken, geen sprake zoude zijn. In dienzelfden geest luiden ook de verklaringen, welke uit St. Petersburg aldaar zijn gedaan. Men wil zelfs weten, dat in de bijeenkomst te Stutgardt door de beide Keizers de noodige ruggespraak zal gehouden worden, om deze aangelegenheid in de nieuwe Parijsche conferentien te regelen.

Sultan *Abdul Medjid* lijdt nog bedroefd aan geldgebrek, en, wat het ergste is, niemand wil hem leenen; men vreest, dat de ziekte van den zieken man mogt verergeren, en de erven de erfenis mogten verwerpen.

Engeland is van alle landen het meest tegen de doorgraving van de landengte van Suez; zoolang Lord *Redcliffe* schepper en schrijver was te Constantinopel en Britsch Indie de Engelsche moedveeren niet had gekort, dacht de Sultan er niet aan, om aan den heer *de Lesseps* de door dezen gevraagde concessie te verleenen; thans evenwel, nu dit alles veranderd is, krijgt de Groote Heer moed, en

men zegt, dat binnen 3 a 4 maanden de concessie gegeven zal worden.

De uitslag der verkiezingen in **Moldavie** is als volgt: Van de 87 afgevaardigden behooren er 66 tot de partij der vereeniging van de beide prinsdommen, 15 zijn onzijdig of hun gevoelen is nog onbekend en 6 zijn tegen de Unie gestemd. De verkiezingen in Wallachijë zijn den 19. Sept. begonnen en zullen tot den 29. dezer voortduren.

In **Spanje** wordt onze Kroonprins op de meest verpligtende wijze door de Regering en autoriteiten ontvangen; een regerend Vorst zou op geene meerdere eerbewijzingen aanspraak kunnen maken. Het is waarlijk opmerkelijk dat dit gebeurt in hetzelfde land, waarin voor derdehalve eeuw een *Philips II* heerschte, die den arm van *Balthazar Gerards* wapende, om den sluipmoord te volbrengen op *Willem den Zwijger*, den grooten voorzaat van onzen Kroonprins, in een land dat den Hertog *van Alba*, de Inquisitie en de brandstapels voortbragt, die zooveel leeds over ons vaderland bragten. Het is echter goed, dat ook vorsten en volken vergeven en vergeten; zoo alle twisten van vroegere dagen voortgetwist, zoo ieder onregt gewroken moest worden, er zou geen eind komen aan tweedragt en oorlog.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Gelijk wij reeds kortelijk in ons vorig no. hebben gemeld, werd j.l. Maandag de zitting der beide Kamers, plegtig geopend door Z. M. den Koning, die de volgende troonrede uitsprak:

MIJNE HEEREN!

„Het is Mij eene groote voldoening u te kunnen verzekeren, dat Onze betrekkingen met de andere mogendheden bij voortduring getuigen van goede verstandhouding en welwillendheid.

„De zee- en landmagt blijven Mij alle redenen van tevredenheid geven. Zij hebben in Nederlandsch Indie nieuwen krijgsroem verworven.

„De aanvankelijke uitbreiding van het materieel der marine belooft goede gevolgen.

„De Oost-Indische bezittingen, het verheugt Mij zulks te kunnen zeggen, nemen, onder den invloed van ongestoorde rust in schier al de deelen van Ons gebied, in welvaart toe.

„De afschaffing der slavernij in 's Rijks West-Indische koloniën zal andermaal tot een punt van uwe overwegingen worden gesteld.

„De afgeloopen winter ging, dank zij der Voorzienigheid, voorbij, zonder dat dijkbreuken of overstroomingen den vaderlandschen bodem teisterden.

„In het algemeen is de toestand des lands van dien aard, dat men er zich over mag verheugen.

„Handel, scheepvaart, landbouw en vele takken van nijverheid leveren bevredigende uitkomsten op.

„Eene buitengewoon langdurige droogte, door een koud voorjaar voorafgegaan, bleef wel is waar niet zonder nadeeligen invloed op onderscheidene gewassen: vooral is hierdoor het veevoeder schaarsch; maar desniettemin is er nog overvloedige reden, om voor den oogst van dit jaar dankbaar te zijn.

„De veiligheid des lands en de stoffelijke welvaart der natie te vermeerderen, blijft steeds Mijn ernstig streven.

„Ik voed het vertrouwen daarin door u te zullen worden ondersteund, onder anderen met betrekking tot het bevorderen van den aanleg van spoorwegen. De moeijelijkheden, voor bijzondere personen, om, onder de bestaande omstandigheden, groote kapitalen voor openbare werken bijeen te brengen, maken het noodzakelijk krachtige ondersteuning te verleenen.

„Door het toenemend gebruik van den rijks-telegraaf, stijgen aanhoudend de inkomsten van dit belangrijk middel van mededeeling. En zal voortgang gegeven worden aan het stellen van meer lijnen en aan het openen van meer kantoren.

„Terwijl de opbrengst van de meeste belastingen blijft aangroeijen en de schatkist, ook door de ruime baten, welke de overzeesche bezittingen afwerpen, in gunstigen toestand verkeert, is Mijne aandacht voortdurend gevestigd op de gemeente-financien. Uithoofde van het groot gewigt voor vele gemeenten daarin gelegen, beveel ik uwer bijzondere belangstelling aan de tot dat onderwerp betrekkelijke wets-voorstellen, welke nader zullen ingezonden worden.

„De veelomvattende taak der invoering van de wet op het lager onderwijs zal de voorbereidende werkzaamheden tot regeling der overige deelen van het onderwijs niet uit het oog doen verliezen. Bij de uitbreiding van de stoffelijke welvaart der natie is het eene dubbele behoefte, hare zedelijke en verstandelijke ontwikkeling niet te doen achterstaan.

„Het zoude voor de zekerheid onzer regterlijke instellingen en de verbetering harer werking eene weldaad zijn, indien de nadere overweging van het ontwerp van wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie deze aangelegenheid, door gemeen overleg, tot een gewenscht einde bragt.

„Ons gevangeniswezen wordt met ijver onderzocht, ten einde daaromtrent in verband met de behandeling van het wetboek van strafregt, dat in bewerking is, tot een vast stelsel te kunnen geraken.

„Uit aanmerking van het aanzienlijk getal van belangrijke wets-ontwerpen, welke onafgedaan hebben moeten blijven, en alsnu op nieuw aan uwe overweging te onderwerpen zijn, zullen er betrekkelijk minder nieuwe wetsvoordragten worden aangeboden.

„Het gewigt uwer werkzaamheden, mijne heeren! zal er niet minder door zijn. Ook deze vergadering zal de wetgevende magt ruime gelegenheid aanbieden, om het Vaderland aan zich te verpligten.

„Moge de tijd van vrede en voorspoed, welken wij genieten, door ons worden gebezigd op eene wijze, welke getuigt van onze dankbaarheid voor groote zegeningen, en van onze warme gevoelens voor het dierbaar Vaderland. Hiertoe ondersteune ons de Allerhoogste! Ik verklaar deze vergadering der Staten-Generaal te zijn geopend."

— In den namiddag van den 12 dezer is Z. K. H. de prins van Oranje te Madrid aangekomen. Een hofrijtuig en eene eerewacht stonden aan het spoorwegstation voor hem gereed. De prins nam zijnen intrek in het *Hotel de la Biscaina*, en weigerde het piket, dat de kapitein-generaal, overeenkomstig de bepalingen, tot hem had afgezonden. Te $7\frac{1}{2}$ uur legde de prins een bezoek af bij de Koningin en ten 10 ure keerde hij in zijn hôtel terug. Den 13 heeft hij al de leden van het kabinet en de hooge civiele en militaire ambtenaren officieel ontvangen.

De Fransche gezant te Madrid zou Vrijdag een banket geven ter eere van Z. K. H. den Prins van Oranje; de hoofden der vreemde gezantschappen, de officieren van het huis der Koningin, de voorzitter van den ministerraad en de minister van buitenl. zaken zijn uitgenoodigd daarbij tegenwoordig te zijn.

Z. K. H. de Prins van Oranje heeft bezocht de Fuente Castellana en gedurende de laatste dagen al het merkwaardige der hoofdstad. Het corps diplomatique heeft bij Z. K. H zijne opwachting gemaakt. Ter eere van Z. K. H. zal er aan het Hof een groot banket plaats vinden. De Prins vertrekt daarna naar Valencia en Barcelona.

— In eene vergadering, ll. Donderdag te Heerenveen gehouden, die door 34 ingezetenen dier plaats, (waaronder 4 van Oudeschoot en Oranjewoud) werd bijgewoond, is met eenparigheid van stemmen besloten, dat men ook aldaar, gelijk elders, pogingen in het werk zal stellen, om den aanleg van spoorwegen in de noordelijke provincien des rijks te bevorderen. Er is tevens eene commissie benoemd, aan welke is opgedragen tot dat einde zoodanige maatregelen te nemen, als zij in het belang der zaak zal dienstig achten. Tot leden dier commissie zijn gekozen, de heeren jhr. mr. *O. R. van Andringa de Kempenaer*, mr. *M. van Heloma* en *B. Sievers*. *Steenw. Ct*

— Het *Staatsblad* no. 107 bevat een koninklijk besluit van 12 Sept. 1857, waarbij, met het oog op het koninklijk besluit van 6 Jan. 1851 (*Staatsblad* no. 2), zoomede dat van 27 Sept. 1856 (*Staatsblad* no. 90) houdende verbod van het verhuren van heele of gedeelten van loten in de Staats-loterij, voor zoo veel de nommers betreft, welke na de trekking van de eerste week der vijfde klasse nog moeten worden uitgetrokken, het verbod in laatstgemeld besluit vervat, mede van toepassing wordt verklaard op de nommers, welke in de eerste week de vijfde klasse worden uitgetrokken. Dit besluit komt in werking met de 234ste loterij.

— Dingsdag j.l. heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal haar nieuw lid voor Leiden, Jhr. Mr. *R. J. Schimmelpenninck*, toegelaten, en voorts tot eersten kandidaat voor het voorzitterschap gekozen den waardigen voorzitter der afgeloopene zitting, den heer *van Goltstein*, met 40 van 45 stemmen; tot tweeden kandidaat den heer *Baud*, met 23 van de 45, en tot derden kandidaat den heer *Dullert*, met 22 van de 45 stemmen. De twee laatstgenoemden bij eene vierde stemming.

Die lijst zal Z. M. den Koning worden aangeboden door eene Commissie, bestaande uit de heeren *Bosscha*, *Kien*, *van der Veen*, *Hoynck*, *van Papendrecht*, *Delprat*, *de Brauw*, *van Foreest en de Poorter*.

— In de zitting van de Eerste Kamer heeft de heer *Philipse* dingsdag den 22 het voorzitterschap aanvaard met eene toespraak, waarin hij zich bij de Kamer aanbeval in de welwillendheid zijner medeleden. Hij wees zoowel op de gewigtige werkzaamheden der afgeloopene zitting, als op de belangrijke der tegenwoordige. Hij hoopte, dat de nieuwe werkzaamheden gelukkig ten einde zullen worden gebragt, te gelijk met al wat goed en nuttig is in het belang van Koning en Vaderland.

's Gravenhage, 22 Sept. Naar men verneemt, laat Z. M. de Koning voor zijne kosten ten behoeve van verschillende gemeenten in Gelderland, die geene geschikte wegen hebben, om naar de groote rijkswegen te kunnen komen, grind- en aardewegen aanleggen, ten einde aan de bewoners daarvan eene meer geschikte en gemakkelijke gelegenheid te verschaffen om hunne veldproducten aan de markt te kunnen brengen.

— Gisteren waren de lakeijen en koetsiers van Z. M. den Koning allen in nieuw gala-costuum gekleed, welk costuum per hoofd berekend wordt op de aanzienlijke som van f 500.

— H. M. de Koningin is den 16 dezer te Darmstadt aangekomen. H. M. heeft de keizerin van Rusland bezocht en is vervolgens naar Stutgardt vertrokken.

Ambt Vollenhove, 19 Sept. Ten gevolge der aankomst alhier van Pruissische, Hollandsche en Friesche kooplieden om vette varkens te koopen, zijn de prijzen dezer dieren in den loop dezer week van 21 a 22 tot 25 cents per half Ned. pond ruw gerezen. Dit maximum werd voor de zwaarsten besteed.

's Hertogenbosch, 17 Sept. Zeker persoon verdacht van zware misdaden, in de gevangenis te dezer stede gekerkerd, is zoodanig, volgens zijn voorgeven, door doofheid getroffen, dat men zich op geene verstaanbare wijze aan hem kan voordoen; lezen en schrijven heeft hij niet geleerd, evenmin als teekenen, waardoor men zich aan de doofstommen kan doen verstaan. Men is zeer benieuwd, hoe men dus den aangeklaagde ondervragen zal.

Batavia, 25 Julij. In de Ommelanden van Benkoelen was men zeer met tijgers geplaagd, en waren laatstelijk niet minder dan 25 menschen door deze roofdieren gedood. In het Palembangsche werden veel krokodillen gevangen, en was in eene maand een bedrag van f 1100 aan premiën daarvoor uitbetaald.

Groningen, 22 Sept. Uit Veendam wordt geschreven, dat de prijs der aardappelen aanmerkelijk gestegen is; de fabrikanten besteden thans reeds f 1.50 voor het mud, terwijl eenige Hollandsche kooplieden deze nog voor eene hoogere som en wel voor f 1.60 hebben gekocht. Wanneer men berekent, dat de opbrengt 300 a 320 mud per bunder bedraagt, dan maken de landbouwers thans de hooge som van circa f 500 voor het bunder.

Algemeen is men met het rooijen der aardappelen begonnen; ze zijn van uitmuntende hoedanigheid. *Gr. Ct.*

— Als een bewijs van het groote aantal muizen waardoor tegenwoordig de landbouwer geplaagd wordt, wordt uit Wetwert gemeld, dat zeker landbouwer aldaar, op één stuk land, groot $4\frac{1}{2}$ bunder, bezaaid met koolzaad, in 8 dagen tijds 6700 muizen in half met water gevulde aarden potten heeft gevangen. *Id.*

— Men verneemt, dat de heer *H. Nienhuis*, hoogleeraar in de regten aan de hoogeschool te Groningen, zijn emeritaat heeft aangevraagd.

Winschoten, 22 Sept. Tengevolge van den overgrooten voorraad is ook hier het wild buitengemeen goedkoop. Hazen worden zelfs aangeboden tegen 60 á 75 cent, terwijl patrijzen soms tegen 15 cent 't stuk kunnen gekocht worden. *N. Winsch. Ct.*

Vlieland, 20 Sept. Sedert de laatste opgave zijn den 14 dezer nog uit de *Lutine* geborgen 14 spaansche matten en 1 louis d'or, en den 15, 144 spaansche matten, 4 louis d'or, 1 guinje, 2 doublons (à f 40 ieder) en ¼ doublons, buiten en behalve een partij ijzer enz. Gisteren en heden is men weder bezig op het wrak en men kan veronderstellen dat er nog eene hoeveelheid goud en zilver zal zijn boven gekomen. Op Terschelling, is men vol ambitie voor de berging, en men droomt van te verwachten millioenen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In eene gemeente van het regtsgebied der hoofdstad van Frankrijk is een man voor de vierde maal gehuwd met eene vrouw, die hem tot vijfden man bekwam.

— Te Marseille is den 20sten dezer in het Café d'Orient door de onvoorzigtigheid van den eigenaar brand ontstaan. Hij naderde namelijk een door hem geopend vat wijngeest met een licht, waardoor dit ontplofte en het brandende vocht zich verspreidende, het geheele huis binnen weinige oogenblikken in lichte laaije vlam zette. De ongelukkige eigenaar is aan de bekomen brandwonden overleden. Gelukkig, dat slechts weinige personen zich in het koffijhuis bevonden en deze in tijds zijn gered. De materieele schade is gering.

— Er zijn sommige Fransche bladen, die, over den ongelukkigen toestand der Engelschen in Oost-Indie sprekende, het waarlijk al te bont maken.

Vooral de *Univers*, die onophoudelijk tegen het gedrag der Engelschen in Indie te velde trekt en die zelfs zoo ver gaat van te zeggen, dat Engeland niets heeft gedaan in Indie, hetwelk overeenkomstig is met den geest van het Evangelie, *omdat het een Protestantsche Staat is en als zoodanig de slaaf der stoffelijke belangen* en dat het daarom Indie *zal verliezen*. Ook Nederland wordt *als een Protestantsche staat* in dit betoog van den ultramontaanschen schrijver niet vergeten.

Na te hebben aangevoerd, dat het thans blijkt, dat ketterij, tribune, drukpers-vrijheid en parlementaire regeringsvorm geen staatkundige vastheid geven; dat de Cipayers tegen die theorien opkomen met onwederstaanbare argumenten en dat de verstandige Katholijken er dan ook nooit aan hebben getwijfeld, of eenmaal zal de waarheid aan het licht komen, zegt de *Univers*, dat Engeland thans gestraft wordt en dat eenmaal ook van de Nederlandsche natie rekenschap zal worden gevraagd voor de door haar opeengestapelde schuld. Dergelijke dwaze redeneringen zullen wel geene wederlegging behoeven.!

Nog mag als een blijk van den haat, dien de Fransche dagbladpers tegen Engeland laat blijken, worden aangehaald, dat de *Gazette de France* een artikel bevat, waarin het Rusland aanspoort, om gebruik te maken van den opstand in Indie, om zich op Engeland te wreken.

ENGELAND.

Volgens de *Bengal Hurkaru* had het gebouw, waar te Cawnpore de moord der Engelsche vrouwen en kinderen heeft plaats gehad, het aanzien van een slagthuis. De Generaal *Neill* dwong al de hooge caste Brahmins, welke hij onder de Sepoijs in zijne magt konde krijgen, om de bloede kleederen der slagtoffers bij een te verzamelen en het bloed van den vloer op te ruimen; daarbij stond een Europeaan bij ieder man met eene zweep in de hand waarmede hij hem tot den arbeid aanmoedigde. Nadat de booswichten deze degradatie hadden ondergaan, welke natuurlijk het verlies hunner caste in zich sluit, werden zij achtereenvolgend opgehangen,

De vrees voor alle verdere gebeurlijkheden moet in Indie zoo groot zijn, dat te Calcutta ieder Europeaan, die er slechts eenigzins de gelegenheid toe heeft, den nacht aan boord der Engelsche schepen gaat doorbrengen en de meeste vrouwen en kinderen naar Engeland worden gezonden.

— „Aangenamer dan de stem der liefde is de tijding van Engelands nederlagen voor het hart des Ierschen volks. Geen Engelsch schip dat vergaat, geen Engelsch generaal die vermoord wordt, geen Engelsch battaillon dat geslagen en in de pan gehakt wordt, — geen Engelsche ramp bestaat er, waarover Ierland niet te vreden is, die Ierland niet een onuitsprekelijk genoegen doet. Waar ook Engeland het zwaard trekt of de lont ontsteekt, bidt Ierland voor zijne nederlaag." — Zoo spreekt een veel gelezen blad, *Freemans Journal*, van de katholieke en demokratische nationale partij in Ierland.

— Aangaande de inrigting van het reuzenschip *Great Eastern*, dat weldra zal afloopen, worden de navolgende nadere bijzonderheden gemeld. Dit schip is 700 voet lang, met de raderkasten 120 voet breed en voor 4000 passagiers, 800 van de eerste, 2000 van de tweede en 1200 van de derde klasse ingerigt, maar kan voor oorlogsgevallen 10 000 man opnemen, buiten en behalve de 350 man scheepslieden en machinisten. Er zullen 5 volledige hôtels voorhanden zijn, die van elkander door dubbele ijzeren platen van ½ dm. sterkte gescheiden zijn en wel derwijze, dat zij in ijzeren kasten in de afdeelingen afgelaten worden. De zalen zijn in het benedendek 13 voet 8 duim hoog en 70 voet lang, in het bovendek 12 voet hoog en 60 vt. lang. Wanden scheiden elke afdeeling in centrale kabinetten of zalen en in zijkabinetten of slaapkajuiten, welke door een dekmuur wederom van twee boven elkander zijnde slaapvertrekken zijn gescheiden. De 12 afdeelingen zijn volkomen waterdigt, zoodat bij mogelijk ongeluk elke kast voor zich alleen kan bestaan. Het schip zal een eigen dagblad hebben, een telegraaf tot de gemeenschap van den kapitein met de ingenieurs, electrisch licht aan den hoofdmast en gas- en waterleiding. De voltooide ijzeren romp heeft een gewigt van 20 millioen pond. Het inbrengen in de Theems zal 30 000 pd.-st. kosten en 3 dagen duren. Dit geschiedt zijdelings, daar tusschen het middelschip en voorsteven en middelschip en achtersteven twee groote grondbalken uit stevig hout zijn ondergeschoven, door middel van welken het schip op twee gladde houten hellingen zijwaarts kan afglijden. Behalve 20 op het dek aanwezige booten, hangt aan elke zijde achter de raderkast eene stoomboot van 100 voet lengte met 1300 a 1400 centenaars draagkracht, die door hulpstoommachines in het water gelaten en opgetrokken kunnen worden en hoofdzakelijk tot het in- en uitschepen der passagiers en hunne bagaadje zullen dienen, daar het schip zelf wegens zijne grootte, zelden aan den oever kan komen.

— De eenige Europeaan, die aan de slagting te Cawnpore ontkomen is, schrijft aan zijn broeder in Engeland het volgende:

„Het heeft God behaagt mij te redden. Ik ben de eenige van al de Europeanen en Christenen in deze stad, die niet omgekomen is. Mijne arme dierbare vrouw, mijn arm dochtertje, al mijne vrienden en kennissen zijn vermoord en bij stukken in putten geworpen. Ik weet niet meer wat ik doe. Het schijnt mij alles eene verschrikkelijke droom te zijn. Indien gij mij zoudt zien, dan zoudt gij mij niet herkennen . . . . . ."

— In een schrijven uit het kamp van Delhi van 15 Julij wordt gezegd, dat de Engelsche strijdmagt vóór die stad bestond uit ongeveer 5000 man, waarvan 2500 man Engelsche infanterie, 1000 man inlandsche infanterie en 1500 man kavallerie en artillerie. De vijand beschikte over ongeveer 20 000 man.

— De *United Service Gazette* meldt dat de hertog van *Cambridge*, opperbevelhebber der Engelsche krijgsmagt, aan Generaal *Havelock*, als voorloopige belooning voor zijne uitstekende diensten, een jaargeld van 100 pd. st. heeft toegekend.

— Men leest het volgende in den *Overland Friend of China* van 25 Julij ll.:

„Sedert het vertrek der laatste mail zijn er geen krijgsoperatien tegen Canton ondernomen, en men mag het er voor houden, dat wij geene poging zullen doen om in het bezit der stad te geraken, daar de opstandelingen die taak voor ons zullen volbrengen. Uit de provincien vernemen wij dat de opstandelingen, onder aanvoering van het befaamde opperhoofd *Le*, aan de keizerlijken, onder generaal *Kwun*, bij Seu-King slag geleverd en eene volkomene overwinning behaald hebben. Slechts drie booten hebben kunnen ontsnappen, om het feit te Canton bekend te maken en *Yeh* uit te dagen het gevecht op nieuw te beginnen. Men zegt, dat de krijgsmagt van *Le* 100.000 man bedraagt, dat hij 1000 oorlogschepen ter zijner beschikking heeft en dat zijn hoofdkwartier thans in de stad Uet gevestigd is. Seu-King, eene stad van den eersten rang, is zeer bedreigd — Een andere rebellen-aanvoerder, *Lein* genaamd, heeft, aan het hoofd van 50 000 man, een belangrijk gevecht geleverd aan de van Tsue-Chow gekomen keizerlijke troepen, en na ze geslagen te hebben, begon hij de gansche omliggende streek aan zich te onderwerpen. *Yeh*, die voor de hoofdplaats der provincie zelve vreesde, deed een beroep op de inwoners van Tsue-Chow en liet een duizendtal hunner in de zuidelijke buitenwijken kamperen. Bovendien hebben de hoofden van 96 dorpen hun contingent gewapende mannen moeten zenden; 2000 a 3000 daarvan zijn in de westelijke buitenwijken gelegerd, en ongeveer 3000 man bezetten de hoogten aan gene zijde van den noordelijken wal. De Hak-Has van Komeng en zes andere districten hebben zich vereenigd, en verbranden of vernielen thans alles op hunnen weg. Canton is de voornaamste wijkplaats, en naar dat toevlugtsoord snellen de ongelukkigen uit de omstreken, mannen, vrouwen en kinderen, allen stervende van honger.

DUITSCHLAND.

In de vorige week kwam op het station te Baden in snelle vaart een extra-trein uit Zurich. Men giste, dat er iets buitengewoons was voorgevallen, en dit was ook, zoo men wil, het geval. Eene dame was met den gewonen trein van Zurich vertrokken, en haar minnaar, die eenige minuten te laat op het station was gekomen, had een extra-trein te baat genomen, om haar een bouquet te overhandigen. Na de ontvangst zette de dame zeer tevreden hare reis voort.

— In de vierde zitting van het internationale liefdadigheids-congres, den 17en te Frankfort gehouden, werd nog eene warme discussie gevoerd over de redevoering en de voorstellen van den matigheids-apostel *Böttcher*, van Kirchrode bij Hannover; voornamelijk betrof die discussie de voorstellen, dat het congres zou verklaren: 1o. dat sterfte, pauperismus en misdaden door het gebruik van sterken drank vermeerderd worden; 2o. dat daardoor de voedingsmiddelen worden verminderd en in prijs stijgen; 3o. dat het wenschelijk ware, dat regeringen en bijzondere personen alle middelen te baat namen, om het gebruik van sterken drank te voorkomen. Onder de bestrijders van punt 1 en 2 bevond zich in de eerste plaats de heer *Schubert* van Koningsbergen, die beide punten onwetenschappelijke gemeenplaatsen noemde, en beweerde, dat het beneden de waardigheid van het congres is, ze nog eens uit te spreken. Punt 3 werd dus gewijzigd: „Het congres zal zijne afschuw van het gebruik van sterken drank zoo sterk mogelijk uitspreken, doch de regeringen behooren niet tusschen beide te komen, om die pest der maatschappij te bestrijden, omdat dit tot beperking der individuele vrijheid zou kunnen leiden," en toen aangenomen.

Den 18den hield het congres zijne vijfde en laatste zitting. Na afloop der werkzaamheden is besloten: 1o. dat het Frankforter congres geene zesde zitting zal houden: 2o. dat het congres in het volgende jaar niet zal bijeenkomen, en 3o. dat de leden der internationale vereeniging alle op ééne lijst zullen teekenen.

— Den 17 dezer is de vergadering der Evangelische Christenen uit alle landen te Berlijn gesloten.

Ds. *Fisch* dankte God dat het Hem had behaagd deze vergadering te doen houden, en de Koning voor diens welwillende deelneming, en daarna sprak dr. *Krummacher*, hofprediker, eene rede uit tot besluit der werkzaamheden, Hij beschouwde de afgeloopene zittingen en wat daarin is geschied onder een vijfvoudig beeld: 1o. Hij zag er in de schitterende verklaring van de oorspronkelijk christelijke, Jeruzalemitische gemeenschap van geest en hart, bij zoo veel mannen verschillend van landaard, kerk en stand. Voortaan strekt de Berlijnsche September-vergadering tot levende getuigenis voor de mogelijkheid tot opheffing der scheuring, die in de gemeente van *Jezus* bestaat. 2o. De vergadering schijnt hem toe als versierd met eene eerekroon, want zij heeft eene schoone zege over zich zelve behaald; de Geest van boven heeft den geest des vleesches gebonden. 3o. De vergadering doet zich kennen als eene schare van arbeiders aan den bouw van den geestelijken tempel van Jeruzalem, en zij doet hoop voor de toekomst ontstaan. 4o. De vergadering verschijnt als eene koncilie. 5o. Hij ziet in de vergadering eene menigte eerbiedwaardige mannen uit alle oorden der vijf werelddeelen, die zich vereenigen om te buigen voor den Gezalfde des Heeren, als ware Hij hun vorst en gebieder.

Na het uitspreken van den zegenwensch over de vergadering, den Koning en het koninklijke huis zong de gemeente onder bazuingeschal en orgelspel „*Nun danket alle Gott.*" De Koning en de Koningin, die ten vijf ure verschenen waren, woonden de zitting tot het einde bij.

Ten $8\frac{3}{4}$ ure werd in de bidzaal der broedergemeente het avondmaal gevierd; 600 personen, waaronder eenige dames, waren daarbij tegenwoordig. De toespraken werden in het duitsch, engelsch en fransch, door de hh. *Schröder*, *Jenkinson* en *Chapuys* gehouden. De dankgebeden werden uitgesproken door de hh. *Kuntze*, *Jenkinson* en *Jean Monod.* Ten $10\frac{1}{2}$ ure was de plegtigheid afgeloopen, en met haar werd de vergadering van evangelische christenen uit alle landen besloten.

(De vergadering werd bijgewoond door 1254 personen als leden, nl: Pruissen 876, Beijeren 5, Saksen 13, Hannover 7, Wurtemberg 13, Baden 5, Hessen 15, Weimar 1, Altenburg 2, Brunswijk 5, Nassau 1, Mecklenburg 11, Oldenburg 3, Anhalt 6, Lippe 1, Hamburg 8, Lubeck 1, Bremen 3, Frankfort a/M. 3, Spanje 1, Frankrijk 12, Zwitserland 11, Italie 2, Nederland 11, Belgie 4, Denemarken 2, Sleeswijk-Holstein 9, Zweden 2, Engeland 166, Rusland 12, Oostenrijk (Hongarije) 7, Turkije 2, Griekenland 2, Azie 3, Afrika 3, Amerika 23 en Australie 3.)

ASSEN, 24 September.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Woensdag, 23 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{5}{8}$ percent. Dito 4 pCt. $97\frac{1}{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1816 5 pCt 105 percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $85\frac{1}{4}$ percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad f 3 hooger; op Sept. f 486. — Raapolie op zes weken f $48\frac{1}{2}$. — Tarwe flaauw; 129 ponds nieuwe bonte Poolsche f 370. — Rogge flaauw; 108 ponds Petersburg f 195. — Boekweit zonder handel.

Als eene bijzonderheid deelt men ons mede, dat j.l. maandag door *G. J. Boesjes* te Emmen een *Houtsnip* is geschoten, hetgeen een maand vroeger is dan in vorige jaren.

— Bij besluit van 21 Sept. 1857, n°. 35, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan *J. L. Nijsingh*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Zuidwolde.

— Den 23 dezer is aan de hoogeschool te Groningen bevorderd tot doctor in de beide regten de heer *W. R. Alingh*, van Borger, na het verdedigen van eenige *Quaestiones Juris Inaugurales.*

— Op de jaarmarkt, j.l. maandag te Roden gehouden was zeer veel rundvee aangevoerd, dat echter traag van de hand ging, terwijl de prijzen lager waren; melkkoeijen golden tot f 140; er waren niet bijzonder veel paarden aangebragt. De markt was zeer druk bezocht.

* Uit 's Hage wordt ons gemeld, dat de Hooge Regering eene nieuwe verdeeling des lands in schooldistricten noodig acht, en dat daarbij het tegenwoordige aantal schooldistricten en schoolopzieners vermoedelijk eenigermate vermeerderd zal worden.

Het gouvernement is voornemens de provinciale inspecteurs voor het lager onderwijs, welke volgens de nieuwe wet met het begin van het volgende jaar aangesteld zullen worden, ruim te bezoldigen: hunne jaarwedde zal, indien de Staten-Generaal zich met het denkbeeld der regering vereenigen, bedragen: in Noord-braband, Gelderland, Zuid-Holland en Noord-Holland f 2500; in Friesland, Overijssel, Groningen en Limburg f 2300; in Zeeland, Utrecht en Drenthe f 2000; zullende hun buitendien reis en verblijfkosten naar de algemeene regelen worden betaald.

* **Nijlamer, 21 Sept.** Heden middag vond alhier een droevig ongeluk plaats. Het 13-jarig zoontje van den verveener A. L. alhier begaf zich met schofttijd naar huis. Onderweg schijnt het van voornemen geweest te zijn, zich te wasschen. Men vond kort daarna het lijk, liggende met den buik op een' plank, met het hoofd en de voeten in het water. Het kind leed gedurig aan zenuwtoevallen. — Geneeskundige hulp, die dadelijk na de ontdekking van 't ongeluk werd ingeroepen, vermogt niet het leven des drenkelings terug te roepen.

* **Zuidlaren,** 21 Sept. Van alle kanten hoort men tegenwoordig gewag maken van het menigvuldige wild, hetwelk zich allerwege in het jagtveld bevindt, alsmede van jagers, die buitengewoon veel wild hebben geschoten. Ook wij behoeven hier niet ten achteren te staan, daar de heer *J. Hessels* ll. zaturdag geschoten heeft vijf hazen, een korhoen en een patrijs; waarlijk een beste jagt, wijl men in aanmerking moet nemen, dat hij er slechts $\frac{1}{3}$ van den dag toe gebezigd heeft.

* **Diever,** 21 Sept. Gisteren is alhier door den dienstdoenden predikant den weleerw. heer *Wilmers* van Nijeveen, aan de gemeente bekend gemaakt, dat, volgens aanschrijving van het classikaal bestuur van Meppel aan den kerkeraad, de alhier beroepen predikant, de weleerw. heer *C. Boon*, op Zondag den 4 Oct. e. k. in zijn dienstwerk onder ons, zal bevestigd worden, na des Zondags te voren van de gemeente Zuidwolde afscheid te hebben genomen. Reeds is een gedeelte van zews. goederen alhier aangekomen.

* **Meppel,** 13 Sept. Waren de groenlanden voor eenigen tijd min gunstig voor het vee, het gunstige weder van de laatste dagen, de afwisselende droogte en regen heeft op dezelve eene zeer gunstige omkeering te weeg gebragt. De weilanden, door de heete zonnestralen als 't ware verschroeid, vertoonen thans weder een aangenaam en liefelijk groen en verschaffen aan het vee weder een overvloedig voedsel.

Ook voor de herfstzaden is dit weder zeer gunstig en bevordert in hooge mate de delving der aardappelen. Men is dan ook in het zuidwestelijk gedeelte van Drenthe ijverig in de weer, om dit algemeene volks-voedingsmiddel binnen te zamelen. De hoedanigheid is over 't geheel voldoende, doch de hoeveelheid is zeer middelmatig, terwijl ze in den regel klein van stuk zijn. Van de ziekte verneemt men weinig of niets. Ook deze vrucht zal, bij het nog eenige dagen voortduren van het gunstige weder, weldra in de voorraadschuren geborgen wezen.

* 23 Sept. Een treurig voorval heeft hier plaats gevonden; de heer A. V., ingezeten dezer stad, begaf zich zondag naar een naburig dorp, doch keerde 's avonds, tot groote ongerustheid van zijne eenige zuster en van zijne nicht, niet weder huiswaarts; hem te zoeken, was zeer moeijelijk, daar men niet juist wist, werwaarts hij zich had begeven. Den volgenden morgen te 8 à 9 uren is hij, doch helaas! levenloos, in eene vrij diepe en breede sloot bij langs het zoogenaamde bottenkampje, aan den eenzamen weg tusschen deze plaats en de Hoogeveensche vaart teruggevonden, waarin hij vermoedelijk den vorigen avond bij het huiswaarts keeren is geraakt en zoo op jammerlijke wijze verdronken. De oorzaak van dit treurig voorval moet zeer waarschijnlijk aan misbruik van sterken drank worden toegeschreven, waaraan de ongelukkige zich dikwijls in geene geringe mate schuldig maakte. Hij was ongehuwd en van omstreeks 60 à 65jarigen leeftijd.

(*Dit berigt is reeds Dingsdag, doch te laat voor het vorig no. ontvangen.*)

REGTSZAKEN.

Arrondissements Regtbank te Assen.

23 Sept. A. G. te Langelo, gemeente Norg, wegens overtreding van de wet op het personeel, veroordeeld tot f 20 „ boete; — J. R. N. te Gasselte, wegens diefstal, veroordeeld tot 3 dagen cellulaire gevangenisstraf; — A. M., J. H. en H. H., wegens diefstal van appels, de eerste veroordeeld tot 3 dagen cellulaire gevangenisstraf; de twee overigen vrijgesproken, als zijnde hunne schuld niet wettig bewezen; — K. W. te Rouveen, wegens moedwillige verwonding, vrijgesproken, als zijnde niet wettig bewezen. — B. B. te Hoogeveen, wegens het toebrengen van slagen, gepleegd onder verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot f 10-„ boete; — J. R. en T. R. te Smilde, wegens diefstal door middel van inklimming, gepleegd met oordeel des onderscheids, veroordeeld tot zes weken cellulaire gevangenisstraf.

INGEZONDEN STUKKEN.

Er is al zeer veel geschreven en gesproken over de wet op 't lager onderwijs. Eindelijk zijn we dan toch zoo verre gekomen, dat er eene nieuwe wet op 't volksonderwijs is aangenomen. Met den 1en Januarij 1858 treedt die wet, althans gedeeltelijk, in werking: wij willen hopen, dat ze aan de billijke verwachting van allen, die naar wezenlijken vooruitgang streven, moge beantwoorden. En als nu ook allen, die op den bloei en vooruitgang van het schoolonderwijs invloed kunnen uitoefenen, door woorden en daden beide, het belang van 't onderwijs en der onderwijzers ter harte nemen, dan zal er — dit stellen we ons voor — in vele zaken verbetering komen. Het schooltoezigt (plaatselijke schoolcommissien, schoolopzieners en provinciale inspecteurs) zal nu voortaan *geheel* uit personen bestaan, die, volgens den eed of de belofte, bij de aanvaarding hunner betrekkingen af te leggen, den *bloei* van het *onderwijs* en de *belangen* der *onderwijzers*, zoo veel in hen is, moeten behartigen. — Vooral zullen ook de gemeentebesturen, zoo die *wel* gezind zijn jegens het volksonderwijs, *zeer veel* tot deszelfs bloei kunnen bijdragen. Immers: zijn de leden van een gemeente-bestuur verlichte menschen, die een tamelijk inzigt hebben van staatshuishoudkunde, dan zullen ze het lager, of algemeen-christelijk volksonderwijs, als een voorwerp hunner aanhoudende zorg en ondersteuning beschouwen; zij zullen geene opoffering ontzien (daar het de opleiding van jeugdige menschen, toekomstige burgers der gemeente geldt), om de onderwijzers — zoowel door eene onbekrompene voorziening in hunne finantiële behoeften, als door eene loijale naleving van art. 31 der wet — tot eene getrouwe betrachting van hun gewigtig ambt aan te moedigen. Dáár, integendeel waar 't meerendeel der Bestuursleden ('t zij wegens eigene onkunde, 't zij door gebrek aan belangstelling in de vorming en opleiding van den toekomstigen staatsburger), alleen 't materiële, de stoffelijke belangen, op 't oog hebben, daar zal het intellectuële meer op den *achtergrond* geschoven worden; dáár zal men *duizenden* voor straatwegen, kanalen, wandelpaden enz. veil hebben, doch voor 't onderwijs geene *honderden* kunnen vinden. Men zal wel niet zoo regtuit te kennen geven, dat men voor 't onderwijs weinig wil opofferen, maar zich behelpen met uitvlugten, b. v. de gemeente heeft geene fondsen, en dergelijke. Mogten de zoodanigen toch beseffen, dat schoonklinkende woorden geene verbetering kunnen aanbrengen: *daden* alleen kunnen in dezen in aanmerking komen.

Daarenboven worden alle zwarigheden en voorwendsels, welke eene daadwerkelijke ondersteuning der onderwijzers *konden* verhinderen, door art. 36 der wet, weggenomen.

't Is dus hier maar alleen de vraag: „wil men door da„den toonen, dat het onderwijs ons ter harte gaat?"

Men heeft dan hier een' toetsteen, dragende tot opschrift: „aan de daden zult gij ze kennen."

Kanaal van *Coevorden* naar *Ane.*

In het begin der maand Julij jongstleden is de zomerzitting der Staten van dit gewest gehouden; er zijn toen warme discussiën gevoerd over de vraag, of al dan niet dadelijk eene beschikking moest genomen worden op het verzoek van het gemeente-bestuur van Coevorden, om een belangrijk subsidie uit de Prov. fondsen te erlangen voor de daarstelling van genoemd kanaal. Eindelijk besloot men, dat de stukken, aangaande het nader ontwerp voor dit kanaal, van het Dept. van Binn. Zaken zouden aangevraagd worden, en dat daarna eene buitengewone vergadering der Staten zou worden gehouden. Men dacht, dat hoogstens drie of vier weken daarvoor zouden moeten verloopen.

De maand September is bijna ten einde, en nog is er geene buitengewone Staten-vergadering in het verschiet. Wij vermoeden, dat men nu wel zal wachten tot de najaarsvergadering. Wij vreezen echter, dat door deze vertraging, al wordt het subsidie nl. verleend, al worden alle zwarigheden uit den weg geruimd en de concessie verkregen, men toch altijd met de uitvoering een jaar ten achteren is geraakt. Dit kan, bij een mogelijk nat jaar, de eigenaren van landerijen om en bij Coevorden de oogst van een jaar doen verliezen en meer schade berokkenen, als het geheel Provinciaal subsidie zou bedragen.

Dat dit bedacht en er spoed gemaakt worde! X.

Mijnheer de Redacteur!

Verblijdt het ieder verlicht mensch, als geleerden hunne krachten inspannen en pogingen aanwenden, door populaire geschriften ook het volk bekend te maken met de werkingen in de natuur, en den Schepper in zijne schepselen meer en meer te doen kennen. Zijne almagt en liefde, die in al Zijne werken doorstraalt, te doen opmerken; verheugt het hem te zien, dat voornamelijk in de laatste jaren de kennis van de natuurwetenschappen niet alleen meer beperkt blijft binnen de studeerkamerwanden der geleerden, maar een erfdeel wordt des volks en voor 't maatschappelijk en zedelijk leven rijke vruchten draagt; bedroevend is het van den anderen kant, wanneer hij ziet, dat er nog gevonden worden, die door vooroordeelen geleid, en vastgeworteld aan verhalen, als het ware met den paplepel ingegeven, de wetenschap in 't aangezigt slaan, het licht, dat een langdurig en nauwkeurig onderzoek verspreid heeft, zoeken te verduisteren en een vastgeworteld bijgeloof, tegen alle rede aandruischende, zoeken te verdedigen.

Dit waren de gedachten, die bij mij opkwamen, toen ik gister in uw veelgelezen blad vond vermeld, dat onder eenige voorwerpen aan 't oudheidkundig Museum onlangs ten geschenke gedaan, een vuursteen zich bevond, waarin een indruksel zigtbaar was, naar alle waarschijnlijkheid van een plant of dier; dat dat indruksel er zoude ingekomen zijn, toen de steen nog week was, en dat dat dus moet strekken ten bewijze, dat de vuursteenen en vlinten hier gevonden, ook hier *gegroeid* waren en niet van elders door eene van de groote veranderingen, die onze aarde voor en na ondergaan heeft, zouden gekomen zijn, gelijk sommigen beweerden.

Ik heb die vuursteen heden gezien, en houd het figuurtje, er in zigtbaar, waarschijnlijk voor een versteend straaldiertje, zeesterretje, maar kan onmogelijk er een bewijs in zien, *„dat de steenen hier groeijen."* Het absurde van die stelling zal ik hier niet aantoonen, maar verwijs den inzender van dat artikel liever naar het *Album der Natuur*, jaargang 1856, pag. 107, waar onze landgenoot en kundige geoloog *W. C. H. Staring*, onder den titel: *de keijen onzer heidevelden*, duidelijk, wetenschappelijk en populair, den oorsprong der keijen enz. behandelt.

Tevens heb ik de eer, Mijnheer de Redacteur! UEd. in overweging te geven, zoo 't mogelijk is, onder de rubriek van de *„Verteller"*, die verhandeling bij gedeelten in uw veelgelezen blad op te nemen, niet twijfelende, of uw blad zal hierdoor nog in belangrijkheid winnen, en UEd. zal aan 't algemeen, dat zich soortgelijke werken niet aanschaffen kan, eene dienst bewijzen.

Met bovenstaande in 't eerstvolgende nummer van uwe courant te plaatsen, zal UEd. zeer verpligten

UEd. Dienstw. Dienaar,
Dr. J. VAN DER SCHEER Azn.

Assen, 23 Sept. 1857.

DONKERBROEK, 20 September 1857.

Mijnheer!

Ten aanzien van het stuk, in UEds. blad, d.d. 17 dezer no. 112 voorkomende, acht ik mij verpligt, om het volgende mede te deelen, ter verdediging mijner eer.

W. V. leefde met zijne huisvrouw, gedurende de vijf maanden, dat F. bij hen heeft ingewoond, dagelijks in twist en tweedragt. Ja zelfs schreeuwde de man bij nacht door huis met eene krijschende stem, gelijk als die van een steenuil: *ik zal je vermoorden*, welke twist is voortgesproten uit vorige gepleegde of niet gepleegde daden, 't welk ik daar laat en wil daarover geen oordeel vellen, maar waar is het, dat ik daarmede geheel onbekend was, ja zelfs de menschen niet kende voor en aleer ik met hen in aanraking kwam; daarbij komt, dat W. V. zijns vrouws gouden en zilveren kleinodien, ja zelfs haar oorijzer heeft verkocht en verpand; dat daarover de vrouw zeer ongemakkelijk is, laat zich ligt begrijpen, en dientengevolge ontstaat er eene liefdelooze huishouding — maar wat gebeurt er? W. V. krijgt werk, en is zoo ver verwijderd van huis, dat hij des nachts niet 't huis komt, waarop een buurmeisje, van ongeveer 14 a 15 jaren, dochter van de wed. W. K., volgens haar eigen zeggen, uit loutere scherts, aan een of meerderen verhaalde, dat F. en de vrouw des huizes, zich onbehoorlijk gedroegen; de man t'huis komende, hoorde dat en heeft zijne vrouw en mij 3 a 4 weken lang bespied, alhoewel buiten mijn weten, daar 't W. V. nu te doen was, om eene scheiding tusschen hem en zijne vrouw te bewerken, en hem dit tijdstip gunstig toescheen, om zijn doel te bereiken, en om een man tusschen de 60 en 70 jaren zijne eer te rooven, welke bij deze gelegenheid het geheele publiek uitnoodigt in *stad, vlek* of *dorp*, om hem F. van zulke of dergelijke handelingen te overtuigen.

F. is reeds negen jaren in deze gemeente woonachtig geweest, heeft reeds zijne derde vrouw voor vier jaren verloren, heeft vijftien kinderen gehad, waarvan nog zeven in leven zijn; hij is dus meer dan zat van datgene, waarmede de eerroover zich bediend heeft, om zijn doel te bereiken; hij laat het bovenstaande ter beoordeeling aan 't publiek over.

Mijnheer de Redacteur! gelieve dit een plaatsje in UEds. kolommen te vergunnen, UEd. zal mij daarmede hoogstens verpligten.

UWEds. dienstwillige dienaar,
FRANX.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een welgeschapen Zoon JOHANNA KUURMAN, geliefde Echtgenoot van

C. KNIPHORST.

Meppel, 19 September 1857.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed tot mijne innige droefheid, zeer subiet, mijn eenige broeder ABRAHAM VIJFFEEKEN Pz., Boekhandelaar te Meppel, in den ouderdom van ruim 68 jaren.

Dienende deze tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en bekenden.

Meppel den 20 September 1857.

M. VIJFFEEKEN.

KIESVEREENIGING: DE GRONDWET.

VERGADERING op ZATURDAG den 26 September e.k., des middags om 12 uren, ten huize van J. B. SCHUT te Assen, waarin zal worden overgegaan tot de keuze van eenen **candidaat voor het Lidmaatschap der Provinciale Staten.**

Zij, die nog als leden wenschen toe te treden, kunnen zich bij een der bestuursleden of ter vergadering aanmelden.

Assen, 23 Sept. 1857.

Namens het Bestuur,
Mr. E. K. J. BERTLING,
Secretaris.

SCHOONOORD, den 23n Sept. 1857.

HET ORANJE-KANAAL

zal den **28n** dezer ***ook boven SLUIS 3***, voor de Turfvaartuigen weder worden **OPENGESTELD**; de prijs van den ***TURF*** der aannemers is aldaar van ***f 30-,,*** tot ***f 40-,,*** het dagwerk, met **vrijstelling van afvaartsgeld.**

BIJ GESLOTEN BRIEFJES

TE HUUR

voor den tijd van ***vijf jaren***, in te gaan St. Petri, den 12 Mei, en St. Jacobi 1858,

Eene ***ZATHE*** en ***LANDEN***, bestaande in **WEI-, BOUW- en HOOILANDEN**, benevens **HEIDEVELD**, groot volgens kadaster bijna vijftig bunder, met doelmatige, in den jare 1855 nieuwgebouwde beste ***HUIZING*** en ***SCHUUR***, aanwezig te *NIJHOLTPA*, zoodanig door FEIJE JANS PUNTER wordt bewoond en gebruikt.

De Conditien liggen ter lezing ten huize van SCHREUR aldaar, terwijl de Briefjes franco moeten worden ingeleverd vóór of op den 15 October 1857, ten huize van den WelEerwaarden Zeer Geleerden Heer A. L. KIERS, Predikant bij de Hervormden te Oldeholtpa.

Bij VAN GORCUM en COMP. te Assen wordt een ***LEERLING in de Binderij*** verlangd; bij wien in den volgenden week **SCHRIJF-ALMANAKKEN voor 1858** te bekomen zijn, in geheel linnen band, tegen 40 cent het exemplaar.

AANBESTEDING.

De HH. JUNIUS VAN HEMERT zijn voornemens, op VRIJDAG den 3den October 1857, des middags ten 12 ure, ten huize van J. SCHUTTERUP, Logementhouder te Avereest, PUBLIEK AAN TE BESTEDEN:

Het BOUWEN van eene TABAKSSCHUUR op de hoogte van Sluis no. 4 aan de Dedemsvaart, met bijlevering van alle MATERIALEN.

Het BESTEK en TEEKENING liggen ter inzage in gemeld logement, alwaar ook nadere informatien te bekomen zijn.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ODOORN* zijn voornemens, op VRIJDAG den 2 October e.k., des middags 12 uur, in 't GEMEENTEHUIS, bij enkele inschrijving, AAN TE BESTEDEN:

Het BOUWEN van eene SCHOOL en ONDERWIJZERSWONING te Exloërmond, met bijlevering van MATERIALEN.

Het BESTEK ligt ter lezing bij F. L. ZUIDEMA te Exloërmond, en in 't GEMEENTEHUIS te Odoorn, waar tevens nadere informatien te bekomen zijn; zullende de aanwijzing in loco geschieden daags vóór de Aanbesteding.

Odoorn, 22 September 1857.

S. HELLINGA TONCKENS.
R. NIJENHUIS.

Voor eenigen tijd ontving ik de boodschap, dat ik een welgesteld landbouwer, S. te L., een GOLDBERGER'S KETTING moest sturen; weinige dagen daarna, kwam de man bij mij, en vertelde mij dat hij van zijne kwaal, zinkings in het hoofd, geheel genezen was.

Appingadam, 15 Julij 1857. S. RITSEMA.

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagpijn, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljicht, verstijving in de leden, lendenpijn, aangezigtspijn, zenuwziekten, worden zeker en spoedig door **GOLDBERGER'S KETTINGEN** genezen.

Zij kosten f 1.80–2.70 -3.60–5.40

OORMAGNETEN f 1.80 het paar.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Meppel, A. JEULEN.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
Coevorden, C. J. VAN DER SCHEER.
Hoogeveen, JAN VAN DER WOLDE Jr.

En in de bekende Dépots in de andere steden.

MARKTBERIGTEN.

STEENWIJK, 21 Sept. Rogge *f* 7.75 a *f* 8.80 — Boekweit f 7.75 a f 7.80. Boter per $^1/_8$ v. f 22.50 a 23.10.

OLDEMARKT, 19 Sept. Boter $^1/_4$ v. *f* 50.00.

HEERENVEEN, 19 Sept. Rogge *f* 7.87[5]. Boter per $^1/_4$ v. 50.00.

GRONINGEN, 22 September.

Tarwe, Jarige	70 ℔ *f* 9.10	Boekweit, zand 64 N.pd. *f*	6.85
„ Oml.	68 „ 8.5	„ „ 66 „ „	6.65
„ Old.	70 „ 9.10	„ n. zwarte 64 „ „	6.70
„ „ Old.	68 „ 8.30	„ veen 64 „ „	6 60
„ „ „	70 „ 8 90	Paardeboonen.. *f* 8.50 a	8.60
Rogge, Oude	64 „ 6.15	Groene Erwten. „ 00.00 à	00.00
„ „	66 „ 6.65	Graauwe „ „ 00.00 à	00.00
„ Nieuwe	68 „ 7.35	Koolzaad . . . *f* 13.00 a	14.60
Haver, N. dikke	40 „ 4.25	Gort, grove . „ 9.50 a	10.50
„ „	42 „ 4.45	Gort, parel , „ 13.00 à	15.50
„ Voer	36 „ 3.80	Olie, raap p. vat „ 46.00 à	00.00
„ „	40 „ 4.20	Raapkoeken . . . . à	—.—
„ Zwarte	36 „ 3.70	Lijnkoeken . . . . —.— a	—.—
„ „	38 „ 3.90	Boter 1ste soort *f* 45.00 a	—00
Garst, N. wint.	54 „ 5 75	Boter 2de „ *f* 43.00 a	00.00
„ „ „	56 „ 6 15		
„ „ zomer	56 „ 0.00		
„ „ knob.	60 „ 6 10		

Tarwe met geringen handel. — Rogge prijshoudend. Boekweit in een doen. — Gort als genoteerd slepend afgaande. — Haver door geringen aanvoer en meerder vraag hooger verkocht. — Boonen mede hooger afgaande. — Koolzaad slap: er gaat voortdurend bijna niet in om. — Gort stil.

NOORDWOLDE, 17 Sept. Rogge f 7.75 a f 8.30. — Boekweit f 7.80 a f 8.55. — Boter per N. ℔ *f* 1.00 a *f* 1.12.

HOOGEVEEN, 22 Sept. Rogge: hoogste f 8.65, laagste f 8.35; aanvoer 73 mudden. Boekweit: hoogste f 7.25, laagste f 7.10; aanvoer 110 mudden. Haver: hoogste f 0.00, laagste f 0.00; aanvoer 00 mudden. Boter per Ned. ℔ hoogste f 1.12[5], laagste f 1.05; aanvoer 960 ponden; per $^1/_4$ vat hoogste f 45.—, laagste f 42.—. Roggebrood de 6 Ned. ponden f 0.00; de Ned. 3 ponden f 0.00.

OOSTERWOLDE, 21 Sept. Rogge f 8.40 tot f 8.25. aanvoer 6 mud Zandboekweit f 8.25 a f 7.50, aanvoer 85 mud. Veenboekweit f 7.75 a f 5.25; aanvoer 76 mud.

COEVORDEN, 21 Sept. Rogge *f* 7.50. Boekweit *f* 6.50 Boter *f* » 90 per N. ℔.

AMSTERDAM, 21 Sept. Zwolsche BOTER f 51 a 53. — Kamper-Eilands HOOI f 25 a 27. — TARWE bij gerijven prijshoudend, bij eenige partij iets lager; 135 ℔ nieuwe witbonte Poolsche f 425; 133 ℔ jarige dito f 405, 410; 131 ℔ dito f 405; 125 ℔ geringe bonte dito f 380, 350; 123, 124 ℔ Nassaudietsche f 346, 350 bij partij; 118 ℔ Friesche f 250. — ROGGE. Gedroogde bij partij lager, ongedroogde bij gerijven tot vorige koersen; 121 ℔ Pruissische f 202, 205; 123 ℔ dito f 215, 217; 122 ℔ Belgische f 220; 123 ℔ Rostocker f 215; 120 ℔ Archangel f 200; 118 ℔ Petersburger f 195. — GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT onveranderd; 120 ℔ Amersfoortsche f 273; 122 ℔ jarige Holsteinsche f 255. — KOOLZAAD dadelijk en op het Najaar ruim prijshoudend, op het Voorjaar hooger; Eider £ 76; op 9 vat. Olie in Sept. £ 80; Oct. £ $80\frac{1}{2}$; Nov. £ $81\frac{1}{2}$; April £ 84. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE prijshoudend; op 6w. f $43\frac{1}{4}$; Vlieg. en 1o. Oct. f 47; Nov. f $47\frac{1}{4}$; Dec. f $47\frac{1}{4}$; Mei f $47\frac{3}{4}$. — LIJNOLIE willig; op 6w. f $46\frac{1}{2}$, Vlieg. f $45\frac{1}{4}$; 1o. Oct. f $45\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Nov. f 45, $\frac{1}{4}$; Dec. f $44\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE op 6w. f $51\frac{1}{4}$; Vliegend f $49\frac{3}{4}$. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 92 a f 96. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f $11\frac{1}{2}$ a f $14\frac{1}{2}$.

SCHIEDAM, 19 Sept. MOUTWIJN f $21\frac{1}{4}$ per vat contant met vrij wat handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f $25\frac{1}{4}$ a f $25\frac{3}{4}$ per vat contant.

233ste **STAATS-LOTERIJ.** 5de KLASSE.

5de Lijst. Nos. 10891, 11687 en 13982 ieder f 1000. Nos. 15028 en 18074 ieder f 400. Nos. 2070, 4268, 5851, 15406, 17361 en 17604 ieder f 200. Nos. 1598, 10967, 14573, 18232 en 18816 ieder f 100.

VEEMARKTEN.

Groningen, 22 Sept. Aan de veemarkt was heden een klein getal runderen aangebragt en kunnen er geene prijzen van worden genoteerd; schapen tamelijk ter markt, van f 9 tot f 17; lammeren van f 3 tot f 8; jonge varkens ruim aan en de handel vlug; ouden bijna niet ter markt, van f 25 tot f 45, jongen van f 7 tot f 35.

Leeuwarden, 18 Sept. Aangevoerd 600 runderen, waarvan 250 vette-, de overige melk- en kalfkoeijen; 100 vette kalveren, ca. 500 schapen, alsmede ongeveer 400 varkens en biggen; in alle soorten was de handel wel zoo levendig als ll. Vrijdag.

Londen, 18 Sept. De veemarkt was tamelijk goed voorzien, doch de kwaliteit der beesten liet te wenschen over; evenwel waren de prijzen vast op den stand van den vorigen marktdag.

21 Sept. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 4956 runderen, die iets beter, 200 kalveren, waarvan de goede soorten mede iets beter, doch de middelsoorten niet williger, en 21,080 schapen, die zeer duur waren.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1857.

	pct.	21 Sept.	22 Sept.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{9}{16}$	$63\frac{5}{8}$
„ „	3	$77\frac{1}{16}$	77
„ „	4	97	$97\frac{1}{16}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$91\frac{1}{8}$	91
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	151	$150\frac{1}{4}$
O. I. Leening	4	$95\frac{1}{8}$	
Aand. H.Spw.			
Aand. R.Spw.	$4\frac{1}{2}$		
Ned. B.			
Maats. Weld.		64	
Rusland,			
Obl. Hope	5	$104\frac{7}{8}$	105
Dito 1831/33	5	$94\frac{3}{4}$	
Cert. 1840	4	$86\frac{1}{2}$	$86\frac{1}{2}$
» Stieglitz	4	$86\frac{1}{4}$	$86\frac{3}{8}$
Cert. v. Ass.	6	$67\frac{1}{2}$	$67\frac{7}{8}$
Polen,			
Aand fl. 500 *f*			
Obl.	4	80	$80\frac{1}{4}$

	pct.	21 Sept.	22 Sept.
Spanje, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$25\frac{3}{16}$	$25\frac{3}{16}$
Obligatien	3		42
Binnenl.	3	$37\frac{1}{2}$	$37\frac{1}{2}$
Amortisable			
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		$75\frac{3}{4}$
» »	4	61	61
» Metal.	5	$73\frac{5}{8}$	$73\frac{9}{16}$
» » N.	5		
» Nation.	5	$75\frac{3}{4}$	$75\frac{9}{16}$
» »	$2\frac{1}{2}$	$38\frac{3}{8}$	$38\frac{3}{8}$
Belgie, Cert.	$2\frac{1}{2}$		$52\frac{1}{8}$
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$52\frac{3}{8}$	$52\frac{3}{8}$
Portug., Obl.	3	$45\frac{5}{16}$	$45\frac{1}{4}$
Brazilien	5	$98\frac{1}{8}$	
Weener aandeelen	4	314	

21 Sept. De markt was algemeen iets minder geanimeerd, zoo wat betreft prijzen als omzettingen.

22 Sept. De markt leverde algemeen weinig verschil op met gisteren, alleen werden de Aandeelen Handel-Maatschappij bij vernieuwing tot lager prijzen afgegeven.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te Assen.